

249. Tákos határa

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) **B, V, Á**

A Beregi komplex árapasztási és ártér-revitalizációs fejlesztés projekt előzetes régészeti dokumentációjának elkészítéséhez 2013 nyarán próbafeltárást végeztünk a település határában.

Kalmár-tag (KÖH 85703): A területen egy anyagnyerő létesítését tervezték, ezért volt szükség a próbafeltárássra, amit 2013. június 3–13. között végeztünk el. Az eddig ismeretlen lelőhely egy kiszáradt Vöcsike nevű posványos patak K-i partján fekszik. Rossz megfigyelési körülmények mellett 9 objektumot – köztük egy házat – bontottunk ki és dokumentáltunk. A leletanyag a késő bronzkor–kora vaskor fordulójára keltezi a telepet.

Vöcsike II (KÖH 38224): A területen egy anyagnyerő létesítését tervezték, ezért volt szükség a próbafeltárássra, amit 2013. augusztus 15–22. között végeztünk el. A lelőhely a kiszáradt Vöcsike nevű posványos patak É-i partján fekszik. Kibontottunk 4 cölöplyukat, 13 gödröt, 1 házat, 9 karólyukat és 2 kemencét. A leletanyag az Árpád-korra keltezi a telepet. Kiderült az is, hogy a vizsgált telepen nagy az objektumsűrűség. A területen nagy mennyiségű kő lelhető, ami a lakóépületek és kemencék sokaságára utalhat.

TOLDI ZOLTÁN

250. Tállya határa

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) **U, B, Ge**

A Herman Ottó Múzeum a Szerencsi kistérség ivóvízellátását célzó beruházáshoz kapcsolódóan (KEOP-1.3.0/09-11-2011-0046 azonosító számú projekt), előzetes régészeti dokumentáció keretében, 2013. október 4–14. között terepbejárást végzett. A felszíni kutatás Abaújszántó, Tállya, Szerencs, Taktabáj, Csobaj, Tarcál és Tokaj területét érintette. Legnagyobb részben késő bronzkori, kisebb mennyiségben neolitikus, római császárkori és középkori lelőhelyeket azonosítottunk. A település határában az alábbi lelőhelyeket dokumentáltuk.

Csátó (KÖH 88515): A lelőhely Tállya és Abaújszántó között található, a köztől Ny-ra, a vasút közvetlen közelében, annak kanyarulatától kissé D-re, a Csátó-dűlő É-i részén, a vízmű kútjától 100 m-re É-ra. A területet legelőként hasznosítják, így terepbejárást csak a vízvezeték előkészített nyomvonalán és környezetében lehetett végezni, ami rossz látási viszonyokat biztosított. Szórányosan késő bronzkori kerámiatöredékeket és pattintott kőeszközöket gyűjtöttünk, egy 190×60 m-es területen.

Kövágók kelet (KÖH 88517): A lelőhely Golop és Ond között, a Kövágók-dűlő K-i részén, a Szerencs-patak jobb teraszán helyezkedik el. É–D-i irányban hosszan elnyúlik, Ny-i kiterjedése ismeretlen. É-i nagyobbik és D-i kisebbik része között kb. 100 m hosszan nem került elő lelet a bejárás során, azonban mindkét területen ugyanazok a korszakok találhatók. A területen mezőgazdasági művelés folyik, azonban a különböző növényi kultúrák (búza, kukorica, tök) eltérő látási viszonyokat biztosítottak. Nagy intenzitással kerültek elő neolitikus, késő bronzkori és római kori (germán) kerámiatöredékek, pattintott kőeszköz és nyersanyag, fenőkövek, egy 660×120 m-es területen.

Munkatársak: Csengeri Piroska, Hajdú Melinda, Horváth Antonia, Miskolczi Melinda, Kalászi György, Gregóczi Gergő, Galkó József, Gyárfási József.

TÓTH KRISZTIÁN

Tázlár, Templomhegy, „Pusztatemplom” (KÖH 35625)

(Bács-Kiskun megye) **Sza, Á, Kk**

A lelőhelyen 2013–2014-ben végzett kutatásokat összefoglalóan lásd a 2014. év jelentései között.

251. Tengőd határa

(Tolna megye) **Ró, Kö, Kk**

Május 22-én terepbejárást végeztünk a falu határában, középkori lelőhelyeken.

Ősi-puszt (KÖH 85725): A középkori Ősi falu emlékét őrző helynevek a Kánya és Tengőd közti országúttól É-ra találhatók. A falu helyét Tengődhöz közel, tőle Ny-ra, a kányai országút É-i felén eredő Kógyányi-árok eredete felett, egy kiszáradt patakmederrel párhuzamosan találtuk meg. A falu a patak felső folyásával párhuzamosan húzódhatott és alig 1 km-re feküdt a középkori Tengődtől. Templomra utaló nyomot nem találtunk.

Temető (KÖH 49592): Újra felkerestük Tengőd 2005-ben azonosított⁸¹ középkori templomát a falu mai temetőjében. Az azóta eltelt időben felszámolták a templomhelyet részben rejtő bozótost és betöltötték az akkor még látható, valószínűleg az épületet kerítő árkot. A felszínen már sem téglá-, sem embercsont töredékek nem találhatók, a templom helye nem azonosítható.

K. NÉMETH ANDRÁS – VARGA MÁTÉ

A Tengőd település ivóvízminőség-javító beruházás nyomvonalának terepbejárást 2013. november 22-én végezték el az MNM NÖK munkatársai. Ennek során egy lelőhelyet állt módunkban hitelesíteni, valamint egy új, korábban ismeretlen lelőhelyet lokalizáltuk.

Káposztás-kertek (KÖH 85727): Tengőd D-i részén, az Okrádi-patak K-i partján végeztünk terepbejárást. A Káposztás-kertek területén, a Petőfi u. 3. sz. háztól Ny-ra, a mélyszántásban, jó megfigyelési körülmények között haladva számos kerámiatöredéket találtunk. A római és késő középkori leletek egy 50×50 m nagyságú felületen jelentkeztek, melyek egy eddig ismeretlen régészeti lelőhelyet körvonalaznak.

Temető (KÖH 49592): A tengődi temetőben, közvetlenül a legdélebbi sírok mögött a K-i oldalon, füves területen a vakondtúrásokban egy késő középkori kerámiatöredéket és téglatörmelékét találtunk, ezekkel tudtuk a lelőhelyet hitelesíteni.

Munkatársak: Spolár Erika és Tóth Zoltán technikusok.

TOKAI ZITA MÁRIA

252. Tiszabábolna, Földvár (Fehérlőtanya) (KÖH 16847)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) **B**

A BORBAS (Borsod Region Bronze Age Settlements) Projekt és a Bükki Nemzeti Parkkal együttműködésben elnyert Kunhalmok és földvárak rehabilitációja a BNPI Heves és Borsod megyei területén című KEOP-7.3.1.2/09-11-2011-0033 pályázat részeként, 2013. szeptember 22. és október 5. között geofizikai kutatásokat végeztünk a lelőhelyen, 1,5 ha területen, a földvár előtti, Ny-i, gyeperes részen, melyet a két folyókar közrefog. Feltételeztük, hogy a vízzel körbevett központi településhez

81 RKM 2005, 327.